

2009-08-18

LS 0904-0386

Landstingsstyrelsen, ärende 15

Delårsbokslut 2009

Socialdemokraterna och Vänsterpartiet föreslår landstingsstyrelsen föreslå landstingsfullmäktige besluta

att uppdra till landstingsstyrelsens presidiet att omgående uppvakta regeringen om behovet av utökade statsbidrag till landstingssektorn för innevarande år och för nästa år

att uppdra till landstingsstyrelsen att i pågående budgetarbete för 2010 planera för skattesatsen 12.27 skattekoronor

att avslå hemställan från Nya Karolinska Solna-förvaltningen om utökad driftsbudget

att uppdraget i budget för 2009 att upphandla verksamheten vid Danderydsgeriatriken inte genomförs

att uppdraget i budget 2009 att tillsätta en styrgrupp för Östra Karolinska inte genomförs

att fastställa delårsbokslutet för 2009.

Under innevarande mandatperiod har köerna i sjukvården ökat och investeringarna i kollektivtrafiken dröjer. Istället har de borgerligas högsta politiska mål varit att skapa utrymme för en skattesänkning. Hittills har skattesänkningen dränerat vården och SL-trafiken på över 700 miljoner kronor årligen.

Från januari 2007 till maj 2009 har antalet som väntat längre än vårdgarantin ökat med hela 60 procent. I maj 2009 stod 61 041 stockholmare i kö till vården, endera för att få träffa en specialist eller att få starta sin behandling. 21 711 hade väntat längre än vårdgarantins gräns. Med ett år kvar av mandatperioden väntar stockholmarna fortfarande på den köfri vård som moderaterna lovade i valrörelsen för tre år sedan.

Det är tydligt att Moderaternas syfte är att flytta fokus från löftet om en skärpt vårdgaranti för stockholmarna till att istället prata om huruvida man kvalificerar sig för den så kallade kömiljarden. Kömiljarden är den borgerliga regeringens egna kriterier för att tilldelning av extra pengar och villkoras efter den nationella vårdgarantin.

2009-08-18

LS 0904-0386

På frågan om man har förtroende för vården i Stockholms läns landsting är nu en mångårig trend bruten då förtroendet hos medborgarna minskade med två procentenheter 2009 enligt Vårdbarometern. Det är ett mycket oroande trendbrott.

För vissa patientgrupper blir konsekvenserna särskilt allvarliga vid lång väntetid. Två somrar i rad har vårdgarantikansliet tvingats ta hand om abortpatienter. De långa väntetiderna för aborter har inneburit att en del kvinnor tvingas till kirurgiska aborter istället för medicinska.

Inom cancersjukvården har antalet väntande till onkologisk mottagning ökat med 227 procent sedan januari 2007.

Inte heller målet om att minst 90 procent av samtalen till vårdcentraler och husläkare ska uppfylla godkänd svarstid uppfylls. Under år 2009 besvarades i genomsnitt 87 procent av samtalen med godkänd svarstid.

Väntetiderna inom barnsjukvården har ökat med 25 procent sedan januari 2007. Under 2009 stod 873 barn i kö varje månad, varav 378 barn hade väntat längre än vårdgarantin.

Trots den försämrade väntetidssituationen i vården, så är den ekonomiska utvecklingen negativ. Skatteintäktsutvecklingen är kraftigt avtagande och det är ytterst oroande att den skattesänkning som genomförts har gjorts utan att uthålligt ekonomiskt utrymme funnits.

Rådande konjunkturedgång riskerar genom regeringens bristande insatser att medföra kraftigt försämrade ekonomi för landstinget. Delårsbokslutet redovisar en prognos för de samlade skatteintäkterna som är 755 miljoner kronor lägre än budget. Risker är stor för ytterligare försämringar innan årsbokslutet fastställs.

För att säkra en trygg utveckling för Stockholmarnas sjukvård och kollektivtrafik borde brett förankrade åtgärder vidtas som säkrar finansieringen. Dels bör ett genomarbetat långsiktigt program för effektivisering utarbetas av landstingsstyrelsen. Dels bör regeringen utöka statsbidragen till landstingssektorn redan för 2009 och landstinget självt måste planera för att återföra skatteuttaget till en högre nivå inför 2010. Detta är nödvändigt för att förhindra nedskärningar och säkra kvaliteten i både sjukvården och kollektivtrafiken.

Samtidigt med de längre vårdköerna och den försämrade ekonomin har den borgerliga majoriteten misslyckats med sin stora vårdreform Vårdval Stockholm. Vårdval Stockholm har utvecklats till vårdvalens svarta får. Modellen har resulterat i att vårdcentraler i områden med stora vårdbehov har förlorat miljontals kronor och tvingats skära ned sin bemanning av sjuksköterskor, distriktssköterskor och undersköterskor drastiskt. Det har också visat sig att Vårdval Stockholms ersättningsystem leder till att vårdcentraler prioriterar korta och många besök. Kroniskt sjuka patienter och de

2009-08-18

LS 0904-0386

med stora vårdbehov är inte högre prioriterade än patienter med lindriga åkommor, något som bland annat Läkarförbundet kritiserat fränt.

Därtill har effekten av Vårdval Stockholm blivit att läkare tagit över arbetsuppgifter från undersköterskor, distriktssköterskor och sjuksköterskor och att antalet vårdtillfällen via telefon minskat markant. Den totala tillgängligheten för patienterna har inte ökat med Vårdval Stockholm.

Patienterna och invånarna måste ges möjlighet att jämföra vården hos olika vårdgivare. Tyvärr har den borgerliga majoriteten ännu inte säkerställt att invånarna ges reella möjligheter att jämföra kvaliteten hos olika utförare. Relevant, lättillgänglig och begriplig information måste lämnas om de olika vårdgivarna. Trots att de auktoriserade husläkarna varit igång i drygt ett år finns ingen mer utvecklad information om den medicinska kvaliteten. Jämförelserna av husläkarna är begränsade och innehåller endast uppgifter om patientnöjdhet och telefontillgänglighet.

På de övriga områden där Vårdval införts saknas helt information. De vårdval till bland annat kataraktoperationer och ögonbottenundersökningar som införts blir därmed till tomma slag i luften.

Trots att tre år förflutit av mandatperioden har den borgerliga regeringen inte gett de positiva beskederna om investeringar i Stockholmsregionens kollektivtrafik. Istället har investeringarna i kollektivtrafiken blivit starkt lidande av att den borgerliga regeringen slopat det stöd om 50 procent av kostnaden för fordon och depå som SL tidigare kunnat räkna med.

Stockholmsregionens kollektivtrafik, särskilt de spårbundna systemen lider av stora kapacitetsproblem. Med tanke på de utmaningar som finns på miljöområdet och när det gäller behov som följer av befolkningsökningen i regionen borde planeringen ta höjd för ett större kollektivtrafikåtagande.

Regeringens växande krav på att Stockholmsregionen ska åläggas ett mycket omfattande eget finansieringsansvar för infrastrukturinvesteringar är mycket oroväckande. I praktiken innebär detta att det sker en förskjutning av finansiering från statlig nivå till regional och lokal nivå. Detta sker i ett läge de kommunernas och landstingets ekonomiska situation blir allt mer dyster. En rimligare politik vore att återställa det statliga ekonomiska åtagandet för infrastrukturen och att omfattningen på den kommunala medfinansieringen minskas.